

NHỮNG THÀNH TỰU CỦA VIỆT NAM QUA 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHỨC CỦA BÁC HỒ

 NGUYỄN VĂN THANH

Thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị

Tóm tắt:

Sau 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đất nước ta đã đạt được những thành tựu nổi bật. Đây cũng là dịp để chúng ta tiếp tục ôn lại những lời tâm huyết cuối cùng của Lãnh tụ kính yêu để tiếp tục cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta chung sức, chung lòng xây dựng đất giàu đẹp, phồn thịnh.

Từ khóa:

50 năm thực hiện Di chúc; Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Summarization:

After 50 years of implementing President Ho Chi Minh's Will, our country has achieved remarkable achievements. This is an opportunity for us to review the last words of the beloved Leader, from which the entire Party, people and army continue to build the country rich and beautiful.

Terminology:

50 years of the Will; President Ho Chi Minh.

1. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, bước đầu thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, đem lại phồn vinh cho đất nước, hạnh phúc cho Nhân dân

Chủ tịch Hồ Chí Minh trước khi từ giã cõi đời, điều mong muốn thiết tha, nỗi niềm canh cánh, khắc khoải trong trái tim là miền Nam chưa được hoàn toàn giải phóng, đất nước còn chia cắt, đồng bào hai miền đang chịu nhiều đau thương. Người viết: “Dù khó khăn gian khổ đến mấy, nhân dân ta nhất

định sẽ hoàn toàn thắng lợi. Để quốc Mỹ nhất định sẽ rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà”⁽¹⁾. Chỉ 6 năm sau khi bản Di chúc của Người được công bố, năm 1975, dân tộc ta đã vang lên khúc ca khải hoàn. Sau ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam (30-4-1975), thực hiện Di chúc, Đảng ta đã tập trung sức lực và trí tuệ lãnh đạo nhân dân ta tiến hành công cuộc cách mạng đưa cả nước đi theo con đường mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chọn. Mặc dù

tình hình quốc tế có nhiều biến động phức tạp, vừa phải thường xuyên đối phó với những âm mưu chống phá của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực phản động, vừa phải xây dựng cuộc sống mới từ một nền kinh tế lạc hậu, bị tàn phá nặng nề trong chiến tranh, vừa phải thực hiện nghĩa vụ quốc tế, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân ta đã phấn đấu gian khổ và thu được những kết quả hết sức quan trọng là khôi phục nền kinh tế sau chiến tranh; xây dựng một số cơ sở vật chất; phát triển được một số

 (1) Toàn văn Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nxb Trẻ, năm 2007, tr.52.

ngành kinh tế quan trọng; thiết lập và củng cố chính quyền nhân dân trên phạm vi cả nước; phát triển sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế; tiến hành thắng lợi hai cuộc chiến đấu bảo vệ Tổ quốc ở biên giới.

Tuy vậy, trong xây dựng kinh tế, chúng ta cũng đã từng phạm những sai lầm, khuyết điểm lớn trong chủ trương, chính sách cũng như trong quá trình chỉ đạo thực tiễn. Nhưng Đảng sớm nhận thức tình hình đất nước, bối cảnh quốc tế, trên tinh thần “nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật”, kiên định mục tiêu, con đường Bác đã chọn, thẳng thắn phân tích những nguyên nhân của sự vấp vấp, sai lầm, dựa vào sức mạnh của nhân dân và dân tộc, Đảng ta đã khởi xướng đường lối đổi mới và quyết tâm tiến hành sự nghiệp đổi mới vì hạnh phúc của Nhân dân.

Công cuộc đổi mới gần 33 năm qua đất nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Kinh tế - xã hội thoát khỏi khủng hoảng và tình trạng kém phát triển. Việt Nam trở thành nước đang phát triển có thu nhập trung bình và đang đẩy mạnh thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Kinh tế tăng trưởng khá, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa từng bước hình thành, phát triển. Chính trị, xã hội ổn định; quốc phòng, an ninh

được tăng cường. Văn hóa, xã hội có bước phát triển. Bộ mặt đất nước và đời sống của nhân dân có nhiều thay đổi. Dân chủ xã hội chủ nghĩa được phát huy và ngày càng mở rộng. Đại đoàn kết toàn dân tộc được củng cố và tăng cường. Công tác xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước pháp quyền và cả hệ thống chính trị được đẩy mạnh. Sức mạnh về mọi mặt của đất nước được nâng lên. Quan hệ đối ngoại ngày càng mở rộng và đi vào chiều sâu. Vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế được nâng cao. GDP tăng trưởng cao trong khu vực và trên thế giới. Trong 33 năm qua (1986-2019), tốc độ tăng trưởng kinh tế nước ta, tuy có sự dao động nhất định, song vẫn ở mức cao hơn trung bình khu vực và thế giới với mức tăng bình quân cả thời kỳ gần 7%/năm. Thu nhập bình quân đầu người từ khoảng 100 USD/người/năm vào năm 1986, đến năm 2018 ước tính đạt 58,5 triệu đồng, tương đương 2.587 USD, tỷ lệ hộ nghèo giảm.

Với tất cả tình cảm kính yêu vô hạn và niềm tin tuyệt đối vào lời căn dặn của Người, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đồng lòng quyết tâm thực hiện Di chúc và con đường cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng ta đã lựa chọn: Tiếp tục phấn đấu xây dựng một nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa, hòa bình,

thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

2. Xây dựng Đảng thực sự đoàn kết, trong sạch, vững mạnh, tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong Đảng và toàn xã hội

Trong những lời để lại cho đồng bào và đồng chí trước lúc đi xa, Người đặt vấn đề đầu tiên là Đảng, nhấn mạnh vào xây dựng và chỉnh đốn Đảng. Đây thực sự là vấn đề có tầm quan trọng chiến lược, là nhân tố quyết định đối với thắng lợi của sự nghiệp cách mạng. Người không chỉ nói trực tiếp về xây dựng Đảng, nhất là xây dựng Đảng về đạo đức mà còn đề cập tới hoạt động của Đảng trên tư cách Đảng lãnh đạo và cầm quyền, trách nhiệm của Đảng và Chính phủ đối với dân tộc và nhân dân. Nội bật là: “Phải giữ gìn đoàn kết nhất trí của Đảng”; “thực hành dân chủ rộng rãi”; “phải thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình”⁽²⁾. Để thực hiện Di chúc của Người, qua các thời kỳ lịch sử, đồng hành cùng dân tộc, Đảng ta luôn coi trọng công tác xây dựng Đảng, đặc biệt là công tác cán bộ, coi đây là nhiệm vụ “then chốt của then chốt” và đã ban hành nhiều văn bản, nghị quyết, có nhiều giải pháp quyết liệt để làm tốt những nhiệm vụ trọng yếu này. Đó là, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo việc tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, làm

⁽²⁾ Toàn văn Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nxb Trẻ, năm 2007, tr.45.

sáng tỏ một số vấn đề thực tiễn đặt ra. Đồng thời, bổ sung, sửa đổi và ban hành mới nhiều quy định, quy chế, quy trình về công tác cán bộ để thực hiện, như: Quy định số 55-QĐ/TW ngày 19-12-2016 của Bộ Chính trị về một số việc cần làm ngay để thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên; Quy định số 89-QĐ/TW ngày 04-8-2017 của Bộ Chính trị về khung tiêu chuẩn chức danh, định hướng khung tiêu chí đánh giá cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp; Quy định số 90-QĐ/TW ngày 04-8-2017 của Bộ Chính trị về tiêu chuẩn chức danh, tiêu chí đánh giá đối với cán bộ diện Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý; Quy định số 98-QĐ/TW ngày 07-10-2017 của Bộ Chính trị về luân chuyển cán bộ; Quy định số 102-QĐ/TW ngày 15-11-2017 của Bộ Chính trị về xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm; Quy định số 105-QĐ/TW ngày 19-12-2017 của Bộ Chính trị về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử...

Để tiếp tục thực hiện Di chúc của Người, mỗi cán bộ, đảng viên phải nỗ lực phấn đấu thực hiện có hiệu quả, hoàn thành các mục tiêu mà Nghị quyết Đại hội XII và các nghị quyết, quy định, quy chế, quy trình kết luận của Trung ương Đảng đã xác định, quyết liệt thực hiện tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây

dựng Đảng ta vững mạnh, xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của Nhân dân.

Về kiên định chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong Đảng và trong toàn xã hội. Thực hiện Di chúc của Người chúng ta luôn khẳng định chủ nghĩa Mác-Lênin đã được Đảng tiếp thu, vận dụng và phát triển sáng tạo phù hợp với điều kiện thực tiễn Việt Nam và thời đại. Chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh đã trở thành nền tảng tư tưởng của Đảng, kim chỉ nam cho cách mạng.

Thắng lợi của các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, giải phóng đất nước, thống nhất Tổ quốc, những thành tựu trong công cuộc đổi mới, xây dựng chủ nghĩa xã hội hơn 30 năm qua đã khẳng định sức sống, ý nghĩa thời đại của chủ nghĩa Mác-Lênin đối với cách mạng Việt Nam. Trong công cuộc đổi mới, Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử cả về nhận thức lý luận và thực tiễn. Nhận thức về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ngày càng sáng tỏ hơn, ngày càng được bổ sung, phát triển qua các kỳ Đại hội Đảng. Trên cơ sở lý luận của Chủ nghĩa Mác-Lênin và thực tiễn biến đổi của tình hình thế giới. Đảng Cộng sản Việt Nam đã có cách tiếp cận tình hình quốc

tế và thời đại ngày càng phù hợp hơn và sâu sắc hơn; nhận thức đầy đủ hơn tính chất lâu dài, phức tạp của thời đại quá độ lên chủ nghĩa xã hội và đánh giá đúng hơn những mâu thuẫn cũng như tiềm năng phát triển của chủ nghĩa tư bản hiện đại, thấy rõ hơn các xu hướng biến đổi của tình hình thế giới và khu vực, từ đó đưa ra chính sách phù hợp.

Những thành tựu về lý luận và thực tiễn của Việt Nam qua hơn 30 năm đổi mới đã khẳng định đường lối đổi mới của Đảng là đúng đắn, hợp lòng dân, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội là phù hợp với thực tiễn Việt Nam và xu thế phát triển của thời đại, phù hợp với chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Vì vậy, Văn kiện Đại hội XII của Đảng Cộng sản Việt Nam (tháng 01-2016) yêu cầu toàn Đảng và mỗi cán bộ, đảng viên phải “Kiên định chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vận dụng sáng tạo và phát triển phù hợp với thực tiễn Việt Nam”⁽³⁾.

3. Xây dựng tinh thần quốc tế vô sản chân chính, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, nâng cao vị thế đất nước trong hội nhập quốc tế

Thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đoàn kết quốc tế, 50 năm qua, Đảng ta luôn phát huy chủ nghĩa quốc tế trong sáng, cao cả, thủy

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng, H.2016, tr.199.

chung, làm hết sức mình để Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng hơn về mọi mặt trong đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội thế giới. Từ một đất nước bị Mỹ và phương Tây cấm vận, đến nay, nước ta có quan hệ đối ngoại với 180 quốc gia trên thế giới, có quan hệ thương mại với trên 200 quốc gia, vùng lãnh thổ. Đặc biệt, trong 5 năm qua, Đảng và Nhà nước ta đã góp phần quan trọng vào thành tựu to lớn về phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định chính trị xã hội, đồng thời, chủ động hội nhập quốc tế, thu hút thêm nguồn lực bên ngoài cùng với nội lực trong nước tạo nên động lực phát triển quốc gia mạnh mẽ đạt nhiều thành tựu to lớn. Việt Nam đã ký kết, kết thúc đàm phán nhiều hiệp định thương mại tự do (FTA) với Hàn Quốc, Liên minh kinh tế Á - Âu, Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA)..., mở ra không gian hợp tác rộng lớn cho nền kinh tế đang lớn mạnh. Cùng với đó, nước ta đã mở rộng quan hệ, nâng cấp quan hệ đối tác với nhiều quốc gia, tổ chức thành công các sự kiện tầm khu vực, toàn cầu như APEC 2017, Hội nghị Diễn đàn kinh tế thế giới về ASEAN (WEF-ASEAN) năm 2018,

Hội nghị Thượng đỉnh Mỹ - Triều lần 2 (02-2019)... Đây là những minh chứng cho đường lối Việt Nam là bạn, là đối tác tin cậy của cộng đồng quốc tế, nâng cao vị thế quốc gia, thể hiện vai trò chủ động, tích cực của nước ta.

“Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”.

Hồ Chí Minh Toàn tập, Nxb CTQG, H.2000, t.12, tr.503.

Hội nhập đã đưa quan hệ của Việt Nam với các nước, nhất là các đối tác ưu tiên, quan trọng đi vào chiều sâu, ổn định, bền vững. Việt Nam đã thiết lập quan hệ đối tác chiến lược, đối tác toàn diện với toàn bộ 5 nước thường trực Hội đồng bảo an Liên hợp quốc, toàn bộ G7, 13/20 nước G20. Quan hệ chặt chẽ với độ tin cậy gia tăng đã tạo điều kiện thuận lợi để duy trì hòa bình, ổn định và môi trường thuận lợi cho sự nghiệp xây dựng,

phát triển và bảo vệ Tổ quốc. Đây chính là một cách hiệu quả thực hiện phương châm “bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa, từ lúc nước chưa lâm nguy”.

Có thể nói, tư tưởng lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đoàn kết quốc tế trong sáng trên nền tảng chủ nghĩa Mác-Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản đã luôn được Đảng ta phát triển, kế thừa. Lịch sử có lúc thăng trầm nhưng xu hướng dân chủ, hòa bình và tiến bộ vẫn đang là dòng chủ lưu chính của xã hội loài người. Tư tưởng đoàn kết quốc tế ấy sẽ càng có ý nghĩa và trở thành bài học lớn khi Việt Nam đang hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng và trở thành đối tác tin cậy, thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế, với phương châm “sánh vai với các cường quốc năm châu” như mong muốn của Bác Hồ.

4. Suốt đời học tập đạo đức, tác phong của Người

Tại Lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong Điều văn do đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng đọc, đã khẳng định: “Suốt đời học tập đạo đức, tác phong của Người, bồi dưỡng phẩm chất cách mạng, không sợ gian khổ, không sợ hy sinh, rèn luyện mình thành những chiến sĩ trung thành với Đảng, với Dân, xứng đáng là đồng chí, là học trò của Hồ Chủ tịch”⁽⁴⁾ và những năm sau

(4) Điều văn do đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng đọc tại Lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nxb Trẻ, năm 2007, tr.67.

đó, khẩu hiệu: “Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại” với yêu cầu học tập và làm theo gương Bác Hồ đã được toàn Đảng, toàn dân nêu cao thực hiện.

**“Đảng ta, nhân dân ta
đoàn kết phấn đấu,
xây dựng một nước
Việt Nam hòa bình,
thống nhất, độc lập,
dân chủ và giàu mạnh,
và góp phần xứng
đáng vào sự nghiệp
cách mạng thế giới”.**

*Hồ Chí Minh Toàn tập,
Nxb CTQG, H.2000, t.12,
tr.518.*

Ngày 27-3-2003, Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa IX) ban hành Chỉ thị số 23-CT/TW về “Đẩy mạnh nghiên cứu, tuyên truyền, giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới”, tạo được phong trào rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng theo gương Bác Hồ vĩ đại, đẩy lùi sự suy thoái đạo đức, lối sống. Năm 2005, Bộ Chính trị (khóa IX) quyết định làm điểm việc tổ chức Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Trên cơ sở kết quả việc làm điểm, ngày 07-11-2006, Bộ Chính trị (khóa X) ban hành Chỉ thị 06-CT/TW về tổ chức Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức

Hồ Chí Minh”. Ngày 14-5-2011, Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 03-CT/TW về “Tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Sau 5 năm thực hiện, Chỉ thị số 03-CT/TW đã đạt được kết quả bước đầu, góp phần quan trọng vào việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XI của Đảng. Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được, việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh còn có những hạn chế, chưa trở thành việc làm thường xuyên, chưa thành ý thức tự giác của một số tổ chức đảng, cơ quan, địa phương, đơn vị và một bộ phận cán bộ, đảng viên.

Ngày 15-5-2016, Bộ Chính trị (khóa XII) đã ban hành Chỉ thị số 05-CT/TW về “Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Với trọng tâm là học tập, làm theo phong cách, tác phong Hồ Chí Minh về dân chủ, nêu gương, quần chúng, khoa học, nói đi đôi với làm... với mục tiêu tạo động lực mới trong việc đổi mới phong cách, tác phong công tác của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu các cấp, các ngành. Đến nay, sau 3 năm triển khai Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị, các địa phương, bộ, ngành trên cả nước đã có nhiều đổi mới, sáng tạo trong việc thực hiện Chỉ thị; gắn với thực hiện công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng hệ thống chính trị và phong trào thi đua ở các địa phương, cơ quan, đơn vị. Việc

tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW trong 3 năm qua đã đạt được những kết quả quan trọng, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XII của Đảng.

Trong đó, thể hiện rõ nét nhất là gắn việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW với việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng đã và đang đạt được những kết quả rất quan trọng, góp phần xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; bước đầu đã ngăn chặn được sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, đẩy mạnh đấu tranh PCTN, lãng phí, quan liêu; giải quyết kịp thời, có hiệu quả nhiều bức xúc nổi cộm ở địa phương, cơ quan, đơn vị...

Thực hiện Di chúc của Bác, hơn bao giờ hết, mỗi cán bộ, đảng viên phải đặt lợi ích của cách mạng, của Đảng, của Nhân dân lên trên hết. Phải cố gắng học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ để làm tốt mọi nhiệm vụ được giao; kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng, có tinh thần đoàn kết, tính tổ chức, kỷ luật cao. Cán bộ, đảng viên phải sâu sát thực tế, gần gũi quần chúng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ tập thể của Nhân dân. Đó là cách thiết thực nhất để học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thực hiện trọn vẹn những điều Người đã căn dặn trong Di chúc thiêng liêng. ■